

Af Lilli Gyldenkilde (SF) m.fl.

56. møde

Fredag den 21. februar 1992 kl. 10.00

Dagsorden:

1) Første behandling af lovforslag nr. L 234:

Forslag til lov om ændring af visse ikrafttrædelsestidspunkter i CO₂-pakken.

Af energiministeren (Anne Birgitte Lundholt).

2) Første behandling af lovforslag nr. L 217:

Forslag til lov om ændring af ligningsloven. (Fribolig for forældre m.fl.).

Af skatteministeren (Thor Pedersen, fg.).

3) Første behandling af lovforslag nr. L 219:

Forslag til lov om ændring af ligningsloven. (Fradrag for faglige kontingenter).

Af Kofod-Svendsen (KRF) m.fl.

4) Første behandling af lovforslag nr. L 220:

Forslag til lov om ændring af lov om ændring af forskellige skattelove. (Personfradragsregler for ikke reelt enlige pensionister).

Af Kofod-Svendsen (KRF) m.fl.

5) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 60:

Forslag til folketingsbeslutning om afskaffelse af realrenteafgiften.

Af Ole Donner (FP) m.fl.

6) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 52:

Forslag til folketingsbeslutning om sikring af lønmodtagernes tryghed i ansættelsen. (Varslings- og afskedigelsesregler m.v.).

Af Lilli Gyldenkilde (SF) m.fl.

7) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 53:

Forslag til folketingsbeslutning om afspadsering af overarbejde.

Meddelelser fra formanden:

Første næstformand (Henning Rasmussen):

Medlemmer af Folketinget Lone Møller (S), Jytte Andersen (S), Hans Jørgen Jensen (S), Lissa Mathiasen (S), Lilli Gyldenkilde (SF), Gade (SF), Hanne Thanning Jacobsen (SF) og Lone Dybkjær (RV) har meddelt mig, at de ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om ligestilling mellem mænd og kvinder og lov om lige løn til mænd og kvinder.

(Lovforslag nr. L 236).

Skriftlig fremsættelse af forslag:

Lone Møller (S):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig hermed at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om ligestilling mellem mænd og kvinder og lov om lige løn til mænd og kvinder.

(Lovforslag nr. L 236).

Jeg skal i øvrigt henvise til lovforslagets tekst og de bemærkninger, der ledsager det, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.

Den første sag på dagsordenen var:

1) Første behandling af lovforslag nr. L 234:

Forslag til lov om ændring af visse ikrafttrædelsestidspunkter i CO₂-pakken.

Af energiministeren (Anne Birgitte Lundholt).

(Fremsat 19/2 92).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Poul Nielson (S):

Vi har ikke i Socialdemokratiet modtaget dette lovforslag med begejstring. Vi synes ærligt talt, at det afspejler en dybt utilfredsstillende situation, og vi er – for at sige det mildt – me-

[Poul Nielson]

get kritiske over for regeringens håndtering af sagen vedrørende EF-notifikation. Det virker, hvad skal man sige, som om man er håndsky, når man ikke engang har kunnet kommunikere effektivt i den tid, der er gået.

Situationen minder mest af alt om den, man kan se for sit indre blik, hvis man tænker tilbage på sceneriet i en Philip Marlowe-film. Hans kontor ligger på en gang, væggen består af råglas op til en vis højde, og man kommer ind ad en spinkel dør. Så ser man én, der skal aflevere et budskab på kontoret. Vedkommende sniger sig stille hen ad gangen med dukket hoved for ikke at blive set, skubber lige så stille en kuvert ind under døren til Marlowes kontor og lister stille og foroverbøjet væk igen. Det er faktisk det billede, man ser for sig, hvis man skal beskrive regeringens adfærd i denne notifikations sag. Jeg synes ikke, regeringen rutter med loyaliteten over for Folketingets flertal.

Når vi ser på substansen i forslaget, er det jo også ganske fascinerende, at dette statsstøtteprojekt, som sagen jo kaldes i Kommissionens vurdering, skulle give problemer. Det virker højst besynderligt, at denne favorisering af dansk erhvervsliv skulle være et så stort og indviklet problem. Det rimer i hvert fald ikke med regeringens karakteristik af CO₂-afgiftens virkning for dansk erhvervsliv, at det nu skal skabe problemer som et statsstøtteprojekt, men det sætter måske trods alt en del af det, der blev sagt om CO₂-pakken, i relief. I EF-sammenhæng synes jeg tværtimod, der er grund til at sige nu, at den samlede udvikling og hele situationen viser, at det er fortræffeligt, at Danmark og Holland har taget reelle skridt til at få gjort noget ved spørgsmålet. Det mildner i hvert fald det dårlige indtryk af EF lidt her op til Riømdødet, hvor EF ikke har kunnet enes om noget regulært skridt på området.

Socialdemokratiet vil undlade at stemme til forslaget. Det er alene regeringens ansvar at få sagen ekspederet i overensstemmelse med, hvad Folketingets flertal har vedtaget, og det skal ske loyalt og uden tøven. Vi ønsker ikke at blive viklet ind i et medansvar, som kan forplumre, at ansvaret er regeringens. Derfor undlader vi som sagt at stemme, og vi er indstillet på at gå umiddelbart til anden- og tredjebehandling uden yderligere diskussion. Udvalgsarbejdet kan selvfølgelig godt finde sted, men vi mener egentlig ikke, at der er behov for det.

Per Tærshøl (KF):

Hvis jeg skal starte – og det skal jeg jo – må jeg sige, at jeg synes, det var en rimelig god historie, hr. Poul Nielson kom med om energiministeren. For mit vedkommende har jeg lidt svært ved at se, hvordan den fungerende energiminister kan kravle hen til kontordøren uden at blive set, med den størrelse han har.

Det fremsatte lovforslag går ud på at ændre ikrafttrædelsestidspunktet for de love og bestemmelser i CO₂-pakken, som skal træde i kraft den 1. marts 1992. Nu kunne det jo være interessant at starte en diskussion om CO₂-afgiften. Ingen er jo i tvivl om vores holdning i den sag, men jeg har lagt mærke til hr. Poul Nielsons forsonende tone, og derfor skal vi da fra vores side også slå den samme tone an. Forslaget skal jo som bekendt ses i lyset af, at vi har anmeldt nogle love om regler for statsstøtte til EF-Kommissionen, og nu er der en del uklarhed om, hvordan de skal håndteres. Derfor synes jeg, det er rigtigt, at regeringen er forsigtig i denne forbindelse; det er grunden til, at man har fremsat dette lovforslag, og Det Konservative Folkeparti kan støtte forslaget.

Peter Hansen-Nord (V):

Jeg skal gøre det ganske kort og sige, at Venstre støtter energiministerens forslag, som det foreligger, og at vi i Venstre betragter sagen som et rent juridisk spørgsmål imellem Folketinget og EF-Kommissionen. Jeg skal i øvrigt blot henholde mig til begrundelsen i ministerens skriftlige fremsættelsestale, og jeg skal også anbefale forslaget til en meget hurtig færdigbehandling.

Riishøj (SF):

Da vi i sin tid vedtog CO₂-pakken, satte vi jo den 1. marts 1992 som ikrafttrædelsesdato for en del af forslagene for at give EF-Kommissionen de to måneder, der er nødvendige for at notificere lovene. Det skete selvfølgelig i forventning om, at den procedure ville gå gnidningsløst – man gav alle de nødvendige oplysninger i forbindelse med notificeringen, og det var naturligvis grundige oplysninger, fordi det er en ny sag for Kommissionen, noget, man behandler i selve EF-systemet – men sådan skulde det ikke gå!

Det er jo ikke nogen hemmelighed, at vi har været til orientering i Energiministeriet vedrø-

[Rilshøj]

rende situationen, og de af os, der vedtog dette lovkompleks uden om regeringen, må notere, at regeringen ikke har svaret fyldestgørende på spørgsmålene. Man har godt nok svaret, man har gjort det, der nok er strengt nødvendigt, ca. 4 linjer – vi har jo set det flotte skema, man har sendt af sted – men man har tilsyneladende ikke været særlig ivrig for at sende supplerende oplysninger for at sikre, at sagen fik en hurtig gang igennem EF-Kommissionen. Og det er jo nok det, der er situationen i dag, vi er ligesom i en grå zone, hvor regeringen skal administrere en lov, man ikke bryder sig om, og så gør man det, der er lige strengt nødvendigt – men heller ikke mere – og så står man altså i den situation, at lovens ikrafttrædelse må udsættes.

Det er jo indlysende, at i en sådan situation kan de partier, som står bag loven, ikke tage et medansvar for, at man ikke har svaret korrekt. Vi kan heller ikke tage ansvar for en eventuel domstolskendelse, der gør, at virksomheder, som får tilskud til energibesparende formål, måske skal tilbagebetale de tilskud på et senere tidspunkt. Derfor er det indlysende, at i den foreliggende situation må de partier, der står bag loven og ikke har ansvar for det, der er sket her, undlade at stemme. Så må vi se, hvordan situationen udvikler sig. Lovene træder sikkert i kraft den 1. juni 1992, og til den tid må vi jo så bedømme, hvordan situationen er.

Spørgsmålet omkring Stålvalseværket og de love, som træder i kraft fra 1. januar 1993, giver jo ingen problemer med hensyn til notifikationen, og dér må vi så se, hvordan Kommissionen forholder sig til de spørgsmål.

Kim Behnke (FP):

Det er jo en lidt underlig situation, Folketinget befinder sig i, for alle de tre partier, der så inderlig gerne ville have CO₂-lovene gennemført før jul, var jo fuldstændig umulige at få i tale i spørgsmålet om det fornuftige i at gennemtrumfe lovgivningen, før man havde sikret sig, hvad EF havde at sige i den anledning. Og nu står Folketinget her så og skal bruge tid på at gennemføre en lovgivning, som udsætter ikrafttrædelsestidspunktet. Det kunne vi passende have gjort før jul, hvis der havde været lidt mere kulance hos de tre partier, der står bag CO₂-afgiften.

Men når jeg hører hr. Poul Nielsons indlæg, har jeg svært ved at forstå, hvorfor Socialde-

mokratiet er så interesseret i, at EF-samarbejdet bliver endnu tættere. Det betyder jo, at det på en lang række punkter bliver et spørgsmål, om et folketingsflertal kan vedtage noget, uden at det først har været til høring i EF. Konsekvenserne af den udvikling er jo, at det, vi behandler i dag, ikke bliver den sidste sag, hvor vi blot kan skrive, at loven træder i kraft samtidig med bekendtgørelsen i Lovtidende eller på den og den dato. Nej, fremover bliver vi nødt til at skrive, præcis som det sker her, at det bliver, efter at sagen har været til høring i EF-Kommissionen. Det kan man så lide eller ej, men på baggrund af Socialdemokratiets holdning til EF-unionen synes jeg, hr. Poul Nielson må have lidt svært ved at forholde sig til dette reelle problem vedrørende dansk lovgivning. Men hr. Poul Nielson er altså selv med til at gøre problemet endnu større.

Når det drejer sig om det konkrete forslag, skal det selvfølgelig ingen hemmelighed være, at vi støtter forslaget. Vi kunne godt fremsætte et ændringsforslag om, at det ikke skulle træde i kraft en måned efter, at afgørelsen forelå, 100 år og 1 måned eller noget i den stil, men det er jo unødigt at trætte Folketinget med den slags. Vi mener altså, at forslaget skal vedtages hurtigst muligt, i hvert fald inden den 1. marts, hvor ulykkerne begynder. Vi kan kun håbe på, at flertalspartierne kommer til fornuft undervejs, når der kommer en melding fra EF, men Fremskridtpartiet støtter selvfølgelig udskydelsen af ikrafttrædelsen for CO₂-afgiften.

(Kort bemærkning).

Poul Nielson (S):

Det er for med det samme at svare på hr. Kim Behnkes bemærkninger om Kommissionen og spillereglerne i EF. Dem har vi ikke noget imod, det er ikke det, der er problemet i sagen. Vores kritik går på, at ministeren ikke har været tilstrækkelig aktiv og engageret i gennemførelsen af sagen, så vi nu har problemet. Vi mener, at en bedre kommunikation kunne have bidraget til at klargøre tingene for Kommissionen allerede nu.

Men hr. Kim Behnke har da ret i, at der har været, der er, og der vil komme masser af situationer, hvor samspillet mellem beslutningsprocessen i EF og overholdelsen af EF's regler og forpligtelser griber ind i Folketingets arbejde. Det kan og bør heller ikke være anderle-

[Poul Nielson]

des, men jeg synes, det er forkert at sammenblande store og små problemer.

Marianne Jelved (RV):

Lovforslaget drejer sig jo om en udskydelse af ikrafttrædelsestidspunktet for CO₂-lovene, og Det Radikale Venstre beklager dybt, at det skal være nødvendigt at gøre det.

Det mest bemærkelsesværdige i den situation er jo, at skatteministeren i den sammenhæng ønsker at bruge provenuet fra CO₂-afgifterne til finansiering af afgiftsnedsættelser. Så kunne man jo selvfølgelig håbe, at man havde en lille klemme på regeringen, så den skyndte sig med at få denne sag bragt i orden.

Det er i virkeligheden uforståeligt, at »statsstøtte« med provenu af en afgift på CO₂ skal skabe problemer i EF, men da vi i Det Radikale Venstre er enige med ordførerne fra Socialdemokratiet og SF i, at det er regeringens og alene regeringens ansvar, at notificeringen af CO₂-lovene kommer i stand hurtigst muligt, vil Det Radikale Venstre undlade at stemme til loven.

Kofod-Svendsen (KRF):

Jeg har tidligere motiveret, hvorfor Kristeligt Folkeparti var imod lovforslaget, men at man udskyder ikrafttræden af et lovforslag, vi er imod, kan vi naturligvis kun gå ind for.

Energiministeren (Engell, fg.):

Jeg skal først takke de ordførere, som har givet tilslutning til forslaget, og lad mig allerførst slå fast, at det lovforslag, vi har til behandling i dag, jo ikke er et udtryk for et ønske fra regeringens side om at genoptage diskussionen om, hvorvidt Danmark skal gennemføre CO₂-afgifter, og hvilken substans CO₂-pakken skal have. Det er der heller ingen af ordførerne der har gjort, for den diskussion tog vi jo sidste år, og resultatet er også kendt.

Regeringen respekterer naturligvis Folketingets flertal, og det er også understreget af – det skal være en bemærkning til hr. Poul Nielsons indlæg – at siden vedtagelsen af lovpakken i december 1991 har regeringen loyalt arbejdet på at lave det nødvendige opfølgingsarbejde i form af energisynsregler og øvrige bekendtgørelser og vejledninger, så derfor må jeg afvise, at regeringen ikke har været både aktiv og lo-

yal i opfølgningen af det, Folketinget har vedtaget. Kendsgerningerne er, at lovforslaget er fremsat, fordi regeringen finder, at det er det rigtigste at gøre i den givne situation. Vi ved jo, at Kommissionen har stillet en lang række spørgsmål til den danske notifikation af statsstøtteelementerne i CO₂-pakken, og det er også grundigt uddybet i de bemærkninger, som ledsager lovforslaget.

I henvendelsen fra Kommissionen stilles der ikke blot spørgsmål om de fire love, som regeringen fandt det rigtig at anmelde, men til hele CO₂-pakken, og Kommissionen understreger i sin henvendelse, at disse støtteforanstaltninger ikke må sættes i kraft, før Kommissionen har vedtaget en beslutning derom. Den beslutning har Kommissionen to måneder til at træffe fra den dag, man har modtaget vore supplerende oplysninger, men vi må også slå fast med det samme, at der er jo ikke nogen garanti for, at der ikke går længere tid end de to måneder. Vi må se i øjnene, at hvis Kommissionen mener, at der er behov for flere oplysninger, vil vi løbe ind i en ny 2-måneders-frist, men regeringen vil gøre sit yderste for, at der så hurtigt som muligt findes en afklaring, og besvarelsener af de spørgsmål, der er stillet, er både afsendt til Kommissionen og fremsendt til Folketingets Skatteudvalg og Det Enerkipolitiske Udvalg til orientering.

Regeringen har bestræbt sig på at gøre svarene så fyldestgørende, at der ikke bliver behov for yderligere oplysninger, og det understreges over for Kommissionen, at man fra dansk side meget gerne deltager i møder med henblik på yderligere uddybninger og forklaringer. Spørgsmålet er så, hvilke love Kommissionen henviser til, og hvad der er omfattet af statsstøtteprojektet. Den uklarhed, der nødvendigvis rejser sig ved gennemgang af Kommissionens spørgsmål og dens henvisninger til alle lovene, har ført til, at regeringen – bl.a. på baggrund af anbefalinger fra Justitsministeriet – har valgt at fremsætte dette lovforslag.

Regeringen har haft kontakt til Kommissionen for at søge afklaret, hvorledes man skulle fortolke Kommissionens skrivelse. Kommissionen har i den forbindelse oplyst, at det ikke er muligt at få en formel udtalelse om afgrænsning, idet man gav udtryk for, at det må være op til den danske regering selv at vurdere, hvor stor en del af CO₂-pakken der skal udsættes. I

[Energiministeren]

Kommissionens skrivelse angives det blot, at det er statsstøtteforanstaltningerne, der ikke må gennemføres, før Kommissionen har vedtaget en beslutning derom, og man kommer også ind på Kommissionens juridiske grundlag.

Derfor kan man sige, at det selvfølgelig er regeringens eget ansvar at vurdere statsstøtteelementerne, og både på baggrund af spørgsmålenes udformning og på baggrund af kontakten til Kommissionen skal der ikke herske tvivl om, at regeringen har valgt at følge et forsigtighedsprincip i sagen. Det skal forstås på den måde, at når det er uklart, hvilke love Kommissionen inddrager i sin vurdering, vælger vi at anbefale en udsættelse af alle lovene, indtil den nødvendige afklaring har fundet sted.

Da lovforslagene blev fremsat i Folketinget i november 1991, blev det slået fast, at nogle af tilskuds- og udgiftsordningerne skulle anmeldes til EF-Kommissionen i henhold til statsstøttereglerne, og derfor foretog vi en vurdering af, hvilke af de otte love i pakken der burde anmeldes. Den vurdering førte altså til, at vi anmeldte fire af lovene, og den vurdering står vi for så vidt stadig ved. Men nu har Kommissionen altså stillet en række spørgsmål, og det er vel at mærke til alle otte love. Det er nu engang sådan, at det ikke i denne fase er op til det enkelte medlemsland at afgøre, hvad der er lovlig statsstøtte. Kommissionen skal vurdere en række komplicerede love og få klarhed over, om der er ulovlig statsstøtte i pakken, og i denne fase er det simpelt hen traktatbrud at sætte nogen af statsstøtteelementerne i kraft.

Det er altså på den baggrund, at regeringen har fundet det nødvendigt at fremsætte lovforslaget. Vi er tilfredse med tilslutningen fra Folketingets partier og kan selvfølgelig også i det videre udvalgsarbejde tilsige al mulig bistand. Og ligesom hr. Poul Nielson håber vi, at forslaget vil få en hurtig vedtagelse i Folketinget.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling
 vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Henning Rasmussen):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Det Energipolitiske Udvalg. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Første behandling af lovforslag nr. L 217:

*Forslag til lov om ændring af ligningsloven.
 (Fribolig for forældre m.fl.).*

Af skatteministeren (Thor Pedersen, fg.).
 (Fremsat 30/1 92).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Karen Jespersen (S):

Forslaget er fremsat på baggrund af en helt konkret sag, hvor en mand lader sin mor bo gratis i en selvstændig bolig, han ejer i tilknytning til sin egen bolig. Den pågældende bliver så ifølge gældende regler beskattet af den manglende lejeindtægt for moderens bolig, skønt han selvsagt ikke har denne indtægt, fordi hans mor bor gratis. Det virker selvfølgelig urimeligt, og Socialdemokratiet vil også gerne være med til at se på mulighederne for at lave om på reglerne.

Men skatteministerens forslag er ikke velegnet til at løse problemet. Man kan sige, det er at skyde gråspurve med kanoner, og det vil efter vores mening gøre skattelovgivningen endnu mere uklar og vanskelig at administrere.

Efter vores mening er forslaget for bredt anlagt. Det vil kunne udnyttes af alt for mange, der sådan set ikke har brug for at få denne håndsrækning. Forslaget omfatter alle forældre, svigerforældre og bedsteforældre over 67 år og alle boligformer. I dag er det jo sådan, at to generationer ofte vil bo sammen og ejer et hus i fællesskab, men hvis dette forslag bliver vedtaget, vil det medføre, at børnene kan eje det og lade forældrene eller bedsteforældrene bo gratis. På den måde kunne man give dem en skattefri gave, og jeg ved ikke, om det er hensigten med forslaget. Vi synes i hvert fald ikke, at det bør kunne udnyttes på den måde.

Man kan også sige, at forslaget vil være svært at kontrollere og administrere, for skatte-